

---

5. NY

SATSBEREGNING

Er målet nået?

Danske
A- Kasser

5. NY SATSBEREGNING

Hvad ville man opnå?

Med dagpengereformen blev satsberegningsreglerne grundlæggende ændret. Fremover skulle satsen beregnes på baggrund af de 12 bedste måneder med indkomst inden for de seneste 24 måneder.

Det bærende formål med at ændre reglerne var at give de ledige incitament til at tage alle former for arbejde, herunder småjob og midlertidigt arbejde på mindre end fuld tid og evt. til en lav løn, igennem hele ledighedsforløbet.

Det var dermed *et mål i sig selv* at gøre op med tidligere regler, som kunne føre til, at medlemmer, der undervejs i ledighedsforløbet tog ét eller flere småjob til en lav løn og vikariat på mindst 2/3 af fuld tid, risikerede at få beregnet en ny og lavere dagpengesats på baggrund af en kort periode med arbejde og denne periodes indkomstgrundlag. Disse medlemmer havde ikke et incitament til at tage alle former for arbejde – for de blev straffet med en lav sats for at arbejde.

Det var derfor også et mål at beregne satsen på en længere periode end hidtil. For med en længere beregningsperiode ville den beregnede sats i højere grad afspejle et reelt indkomstgrundlag for et medlem – som følge heraf ville flere medlemmer få beregnet en højere sats.

Herudover var det et mål at skabe en vis tryghed omkring satsen.

Derfor skulle der ikke ske genberegning af satsen i løbet af dagpengeperioden, men kun beregnes en (ny) sats ved indplacering hhv. genindplacering i en ny dagpengeperiode. Satsberegningen skulle ske efter nye, enkle principper, som var til at forstå. Og den skulle ske digitalt, med afsæt i tilgængelige registerdata om et medlems indkomst.

Hermed kunne man afskaffe mindstesatsen, som tidligere stod for en vis tryghed for medlemmer, der fik beregnet en meget lav sats.

Er målet nået?

Målet er langt hen ad vejen nået.

Beregningsreglerne er som udgangspunkt forholdsvis enkle og til at forstå for medlemmerne. Satsberegningen sker langt overvejende digitalt med afsæt i autoritative registerdata – og er fuldt ud automatiseret.

Med reglerne får medlemmerne beregnet en dagpengesats, som i højere grad afspejler en længere forudgående periode med indkomst på arbejdsmarkedet. Dermed afspejler den beregnede sats ofte det indkomstgrundlag, som medlemmet har haft forud for ledigheden.

Men desværre ikke altid.

Desværre er der stadig medlemmer, som får beregnet en lav sats, som ikke afspejler deres hidtidige indkomstgrundlag – og der er stadig eksempler på medlemmer for hvem der ikke altid er et incitament til at tage alle former for arbejde, fordi de vil blive straffet for det i form af en efterfølgende lav dagpengesats.

Ved genindplacering i en ny dagpengeperiode skal satsen altid genberegnes. Hvis medlemmet skal genindplaceres på baggrund af timer fra forskellige småjob ved siden af dagpengene, risikerer medlemmet at få beregnet en meget lav sats. Også lavere end den hidtidige mindstesats.

Hermed er det bærende mål og formål med reglerne *ikke* nået.

Det er et problem, at *alle* måneder med indkomst kan indgå i en satsberegning – uanset hvor lille indkomsten er, og uanset om medlemmet f.eks. kun har arbejdet én dag i måneden og har fået udbetalt supplerende dagpenge for resten. Den lønindkomst, der beregnes på, afspejler ikke, hvad medlemmet samlet set har haft af indkomst i perioden.

Herudover er det et problem, at medlemmet kan optjene ret til dagpenge på et grundlag, som ikke kan indgå i satsberegningen, da optjeningsperioden og beregningsperioden ikke følges ad.

Langt de fleste medlemmer får beregnet højeste dagpengesats. For disse medlemmer ligger der en tryghed i, at satsen ikke genberegnes, hver gang de melder sig ledige.

Den tryghed har de medlemmer, der får beregnet en lav sats, *ikke*.

Disse medlemmer bærer den lave sats med sig i hele deres dagpengeperiode, nogle bærer den endda med ind i efterlønnen.

Det er ikke rimeligt – og det er alt andet end trygt.

Hvad skal der til?

Målet vil ikke kunne nås ved ét enkelt greb – der skal flere til, hvis reglerne skal leve op til formålet med reformen.

Med følgende forslag vil man kunne nå langt:

a) *Fravalg af måneder til beregning*

Et medlem skal kunne fravælge op til 6 måneder med lav indkomst, hvor der også er udbetalt dagpenge eller en anden offentlig ydelse, i grundlaget for en beregning. Hermed sikres, at et medlem som har haft flere måneder med ganske lidt arbejde og en lille indkomst med f.eks. supplerende dagpenge ved siden af, kan fravælge nogle af disse måneder i beregningen.

b) *Beregningsperioden skal følge optjeningsperioden*

Beregningsperioden og optjeningsperioden skal følges ad, hvis dette vil give medlemmet det bedst mulige beregningsgrundlag. Medlemmet vil hermed altid kunne få beregnet en sats på baggrund af den indkomst, der er optjent dagpengeret på.

c) Genberegning på indkomst i en hel beregningsperiode

Indkomst, der tidligere er beregnet på, skal kunne indgå i en genberegning ved genindplaceringer, hvis indkomsten ligger inden for beregningsperioden på 24 måneder (med vores forslag – 36 måneder).

Der beregnes således *altid* på de bedste 12 måneder med indkomst inden for en hel beregningsperiode. Og der beregnes på *alle* indkomster i perioden. Det vil sikre, at medlemmer, der genindplaceres, kan blive beregnet på den indkomst, de har haft i en hel beregningsperiode og ikke kun i den del af perioden, der ligger efter seneste indplacering. Dette vil f.eks. sikre, at de medlemmer, som genindplaceres på baggrund af indkomst fra selvstændig virksomhed for hvem der allerede *er* beregnet en sats på det lønarbejde, de har haft ved siden af den selvstændige virksomhed, kan få beregnet en sats på deres reelle, samlede indkomstgrundlag.

d) Medlemmet beholder sin sats ved genindplacering

Et medlem skal have mulighed for at beholde en tidligere beregnet sats, så længe medlemmet skal genindplaceres i en ny dagpengeperiode, dvs. så længe det er timer fra beskæftigelse og ikke indkomst, der ligger til grund for indplaceringen.

e) Valgfrihed mellem trin 1- og trin 2-beregning for selvstændige

Et medlem, der har drevet selvstændig virksomhed, skal have mulighed for at vælge, om der skal ske beregning efter trin 1 eller efter trin 2, uanset hvilket trin medlemmet har optjent en dagpengeret på.

For en nærmere beskrivelse se forslag 5a-5e i bilag 1 til evalueringen.

Se en samlet beskrivelse af satsberegningforslagene på næste side.

NY SATSBEREGNING

Med alle satsberegningforslag ser satsberegningen således ud:

- Der beregnes på de bedste 12 måneder med indkomst inden for de seneste 36 måneder. Gældende regler om forskellige beregningsperioder (24/36 måneder) afskaffes.
- Beregningsperioden på 36 måneder vil kunne forlænges pba. sygedagpenge, barselsdagpenge, støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller af døende nærtstående – som i dag. Beregningsperioden på 36 måneder gælder, selv om medlemmet inden for denne periode er blevet indplaceret og indkomsten allerede er anvendt til beregning af en sats.
- Ud af de 12 bedste måneder med indkomst er det muligt at fravælge op til 6 måneder, hvor medlemmet f.eks. har fået supplerende dagpenge. Nogle medlemmer vil derfor blive beregnet på de bedste 6 måneder med indkomst ud af de seneste 36 måneder.
- Får et medlem alligevel beregnet en lavere sats ved genindplacering, vil medlemmet have mulighed for at beholde sin tidligere sats.
- For selvstændige bliver der valgfrihed mellem en trin 1- og trin 2-beregning.

